

Miljø- og Fødevareministeriet

mfvm@mfvm.dk

Kopi: mabpe@mfvm.dk

Ministeriets journal 2020-15628

København, den 18. november 2020

Høring om implementering af engangsplastdirektivets bestemmelser om udvidet producentansvar og oprydningsansvar

Miljø- og Fødevareministeriet har den 23. september udsendt ovennævnte forslag i høring.

De Samvirkende Købmænd har indgående erfaring med udvidet producentansvar fra Dansk Retursystem A/S, hvor DSK var blandt stifterne og siden har været aktive i bl.a. selskabets bestyrelse. Der er indhentet værdifuld viden gennem mange år, der forhåbentlig kan bidrage til en smidig implementering af producentansvar de kommende år.

En af de mest værdifulde erfaringer er at samarbejde i hele værdikæden er af afgørende betydning. For dagligvarehandelens vedkommende er et tillidsfuldt samarbejde med vores leverandører af stor værdi for alle parter.

På den baggrund anbefaler vi først og fremmest, at Miljø- og Fødevareministeriet fremadrettet vil inddrage hele den nedsatte følgegruppe aktivt og ofte de kommende år.

Lovforslaget er i sig selv først og fremmest en række bemyndigelsesbestemmelser, der først senere udmøntes i bekendtgørelser. Udkastet er så omfangsrigt så det kan være svært at bevare overblikket; også fordi der er forskellige datoer for ikrafttræden.

De overordnede betragtninger bliver helt sikkert adresseret af bl.a. DI, Landbrug & Fødevarer og Dansk Erhverv mv.

DSK vil derfor "nøjes" med at stille nogle konkrete spørgsmål, der forhåbentlig kan inspirere til den videre proces – også selvom de ikke henviser til en specifik bestemmelse i det foreliggende lovforslag:

1. Producenterne kommer til at betale et meget stort beløb for oprydning efter egne varer. Hvad sker der sideløbende med de midler som myndighederne (især kommunerne) bruger på opgaven i dag? Bliver de i myndighedernes pengekasse, kommer de retur til borgere og erhvervslivet (og hvis ja hvordan) eller hvad sker der med dem. Det mest naturlige vil være, at affaldsgebyrerne sænkes 1:1 med de gebyrer, der skal betales af producenterne. Da der som bekendt er tale om netop gebyrer, må "overskydende" penge skulle retur i form af lavere bidragssatser.

2. Free-riders kan både opstå som følge af erhvervsmæssigt salg - producenter udefra, der "glemmer" at tilmelde sig" – men også som følge af privates grænsehandel.

Risikoen for free-riders bliver ikke mindre, når det fremgår i udkastet at:

"det (vil) være producenters og importørers eget ansvar at vurdere, hvorvidt de efter definitionen er producent eller importør af de omfattede engangsplastprodukter eller fiskeredskaber, og hvorvidt der er foretaget korrekt registrering i producentregistret heraf".

Helt banalt vil nogle betale for meget, hvis andre betaler for lidt. Det er grundlæggende ikke fair.

Et helt konkret eksempel for at understrege det potentielle omfang af free-riders:

På cigaretområdet forventer Skatteministeriet, at ca. 25% af forbruget i 2022 vil komme fra grænsehandel. Det vil være urimeligt, hvis danske virksomheder - og dermed danske forbrugere via forbrugerpriserne - skal dække omkostningerne for de varer, der er handlet uden om dansk moms, danske afgifter, danske arbejdspladser osv.

Free-riders er et problem i hele Europa, og DSK anerkender at Miljø- og Fødevareministeriet har været opmærksom på udfordringen i hele den periode, hvor direktivet har været drøftet. Vi er også vidende om, at der forventes en udmelding fra EU.

Det er blot ikke rimeligt, hvis danske forbrugerpriser øges som direkte konsekvens af free-riders, der ikke bidrager proportionelt med at dække omkostningerne til oprydning.

3. Endelig skal DSK opfordre til, at der arbejdes grundigt med, hvordan det sikres at producenterne kun skal dække omkostninger svarende til de mest effektive "opryddere" (kommuner mv.). Hos Dansk Retursystem A/S arbejdes der generelt med en model, hvor omkostninger dækkes for et beløb svarende til de 33% mest effektive virksomheder. På den måde er der et fortløbende incitament, der skal sikre fokus på øget produktivitet og styr på omkostningerne.

DSK ser frem til et fortsat godt samarbejde i den fremadrettede proces.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør